

forbi vi ikke nære nogen varm Interesse eller overhovedet nogen Interesse for Theatret; vi vilde fort sagt ingenlunde være saa barffe mod Theatret for dets egen Skyld; vi kjende ganske vist ikke videre til det, men alligevel tro vi, at der, hvad vi end kunne have at udsætte derpaa, dog er kommet meget Godt frem derfra, ligesom der ogsaa i Fremtiden vil kunne ventes meget Godt derfra; man ser jo, hvorledes Alt gaar op og ned, der er Intet i Veien for, at Theatret atter kan faae en glimrende Periode, og vi ville derfor ikke standse et Theater, som, naar Alt kommer til Alt, virkelig kan siges at være i god Drift. Nei, det er ikke det, vi ville, men desværre ere vi meget imod vor Villie blevene tvungne til at gjøre dette Skridt af den forfærdelige Udfærd, der er bleven viist af Kultusministeren. Det er meget imod vore Ansæer, men trods den Beloville, vi nære imod Theatret, ere vi blevene satte i den sørgelige Nødvendighed at maatte træde frem med dette barffe Ansigt. Jeg kommer nu ind paa nogle Forhold, der ganske vist ere noget delikate for mig, men som dog ingenlunde skulle forhindre mig fra at udtale min Mening. Naar man gaar ud fra, at der er viist en saadan Udfærd, har man ment, at man kunde gjøre Ansvar gjældende imod de forskjellige Ministre derfor, og jeg tror, at jeg for mit Bedkommende tør gjøre Regning paa Hovedparten deraf, hvilket giver mig en særilig Udkomst til at træde frem. Det synes imidlertid ogsaa, at den nuværende Kultusminister ikke ganske kan gaa fri, men han har svaret tilfredsstillende for sig. Disse Kultusministre, og specielt jeg, have haft en ganske forfærdelig Tilbøjelighed til at bruge Penge, uden at faae dem bevilligede, og det er nu blevet saa galt, at det maa paatales; nu kan det paa ingen Maade gaa længere. Derom vil jeg nu tillade mig at sige et Par Ord, idet jeg foreløbig først vil bemærke, at det forekommer mig at være høist besynderligt, at den ærede Ordfører vil gjøre den Betragtning gjældende, som han har gjort, idet han jo vidste, hvad der for Resten til Overflod er blevet sagt ogsaa af den ærede Kultusminister, at den hele Sag er Gjenstand for Drøftelse af et Udvalg i dette Thing, der saa godt som er færdigt med sin Betænkning, og at det altsaa kun kan vare nogle faa Dage, inden Sagen kommer til at foreligge. Det synes da, at den simpleste og naturligste Villighed maatte føre til, at man ikke ønskede at antcipere Forhandlingerne derover, hvilket i mange Maader kunde være hindrende for, hvad der maatte komme frem. Naar den ærede Ordfører i sit andet Foredrag efter at have sagt Alt, hvad han vilde, tilspøede, at han nu ikke vilde sige Mere om denne Sag, maa han ikke tro, at det dermed er gjort. Vil man ikke sige Alt, skal man overhovedet ikke komme ind derpaa, thi ellers kan man jo tro, at der er noget meget forfærdeligt, som skulde sig derunder, men som man ikke vil være

ved, før det kommer frem som en selvstændig Sag. Er man først kommet frem med saa Meget, som den ærede Ordfører er fremkommet med, er det for sent at sige, at man nu ikke vil komme videre ind derpaa. Naar han sagde, det var klart, at Ministeren var traadt op paa en saadan Maade lige overfor Reserverfonden, at han havde krænkset Bevillingsmyndigheden, idet han uden Hjemmel havde udgivet disse Penge — disse Udtryk huffer jeg tydeligt — forekommer det mig, at han ikke blot har en Anledning, men en nødvendig Forpligtelse til at svare, naar Ministeren siger, at det er fuldstændig urigtigt. Ordføreren vil nu kunne sige: Jeg holder mig til, at det, naar Sagen kommer frem, vil vise sig, at jeg havde Ret; men jeg kan da igjen svare derpaa, at min Mening nok da skal vise sig at være rigtig. Jeg holder mig overbevist om, at der er saa Sager, hvori man i den Grad er løbet op i de enkelte Fraiser, der ere komne frem, under Forhandlingen, isædet for at se, hvad der er foregaaet i selve Udviklingen af Theatrets Forhold. I den Henseende tror jeg at kunne paatale Fortiden, og hvis jeg skulde ønske, at vi havde haft den ærede Ordfører her i Salen ved en tidligere Leilighed, hvad vi ikke have været saa heldige at have haft, skulde det netop have været under Theaterforhandlingerne i 1858, thi da vilde han have set, hvor urimelig og ubesøiet hele Talen er om, at Ministeren eneraadig og egenmægtig skulde have raadet over Reserverfonden. Han vilde da have set, at Rigsdagen netop gik ud fra, at Ministeren havde og burde have en saadan Myndighed. Jeg sætter som sagt Paastand mod Paastand, og der vil sikkert ikke gaa lang Tid hen, inden man faar nogen Klarhed i saa Henseende. Kun vil jeg sige, at naar man opstiller den Sætning, at Ministeren har raadet over 600,000 Kr., kan det vel tage sig lysteligt nok ud for Mange, at en Minister har gjort det, uden at have nogen som helst Hjemmel dertil fra Rigsdagen, men han har i Virkeligheden raadet over meget Mere. Vil man sammenlægge, hvad man har brugt i en Række af Aar, vil man komme til et høist besynderligt Resultat, og Intet vilde f. Ex. være mere besynderligt, end naar man vilde regne sammen, hvad man har spist og drukket i 20—30 Aar. Naar man faae det Hele samlet, vilde man sige: Spilken Fuldebotte! Det forstaar sig, at man ved at tage en hel Række af Aar kan komme til Resultater, som tage sig høist besynderlig ud. Jeg spørger: Hvad er det, som er kommet frem? Ministeren har uden Bevilling raadet over Masser af Penge, nemlig over, hvad der er indbundt ved Driften af Theatret, store Beløb, som hvert Aar have staaet til hans Raadighed. Ministeren har taget Beslutning derom uden Bevilling fra Bevillingsmyndighedens Side, hvis jeg endnu tør kalde den saa; jeg vilde gjerne gaa fra det Udtryk. (Hør, Hør!) Ja, fordi det er blevet mis-